

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320010505
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2320010505.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a členov senátu JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci obžalovaného I. Q., nar. X. P. XXXX v B., trvalé bydlisko B. XXX, t. č. vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 10. februára 2021, č. k. 1T/39/2020-234, na verejnom zasadnutí konanom 29. apríla 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný I. Q., nar. X. P. XXXX v B., trvalé bydlisko B. XXX, t. č. vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov,

odsudzuje

podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, na trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 10. februára 2021, č. k. 1T/39/2020-234, uznal obžalovaného I. Q. (ďalej len obžalovaný) za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) na tom skutkovom základe, že dňa 04.12.2019 v čase okolo 01.05 hod. pred vchodom do obytného bloku č. XX/XX na K. ulici v meste W. sotil zozadu P. O., ktorá spadla na zem, pričom ju jednou rukou držal za kapucňu bundy a druhou rukou jej po viacerých pokusoch strhol cez rameno prevesenú a pod kapucňu bundy zaseknutú kabelku, v ktorej mala koženkovú peňaženku značky Sinsay s peňažnou hotovosťou 60,- €, mobilný telefón značky Samsung J6, občiansky a vodičský preukaz na jej meno, platobnú kartu Tatrabanky, kartičku Tatrabanky s číslom účtu a z miesta utiekol, čím poškodenej P. O. spôsobil škodu 490,- €.

Okresný súd za to obžalovaného odsúdil podľa § 188 ods. 1, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu postupom podľa § 76 ods. 2, § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranný dohľad v trvaní 3 (troch) rokov.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd skonštatoval, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že obžalovaný sa dopustil žalovaného skutku, ktorý po právnej stránke napĺňa všetky zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. Podľa okresného súdu bola násilná trestná činnosť obžalovaného bezpochybne a jednoznačne preukázaná výpoveďou svedkyne - poškodenej P. O. (ďalej len poškodená), ktorá jednak v prípravnom konaní a jednak na hlavnom pojednávaní opoznala obžalovaného ako osobu, ktorá voči nej použila fyzické násilie spočívajúce v tom, že ju sotil a strhol jej cez rameno prevesenú kabelku. Výpoveď poškodenej bola vierohodná aj s poukazom na zadovážený DVD záznam, ktorý zobrazoval násilné konanie obžalovaného. Tým bola vyvrátená obrana obžalovaného, spočívajúca v jeho tvrdení, že násilného konania voči poškodenej sa nedopustil. Zavinenie v konaní obžalovaného okresný súd vyhodnotil ako úmyselné.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu okresný súd poukázal na ust. § 34, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák. Predovšetkým vychádzal zo zákonom stanovenej trestnej sadzby v rozpätí od troch rokov do osem rokov. Pri ukladaní trestu prihliadol aj na ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák., t. j. na obligatórne zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu, keďže obžalovaný už bol v minulosti právoplatne odsúdený za zločin, napr. rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 17. septembra 2014, sp. zn. 2T/115/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 20. januára 2015, sp. zn. 3To/120/2014, ktorým bol uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. Okresný súd pri ukladaní trestu preto vychádzal z upravenej trestnej sadzby vo výmere od 5 rokov 6 mesiacov až do 8 rokov, pričom obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, teda na hornej hranici upravenej trestnej sadzby. Okresný súd dodal, že sa obžalovaný v minulosti opakovane dopustil zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., za čo bol odsúdený rozsudkami Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/226/2011, 3T/23/2012 a 2T/115/2014.

V súvislosti s výmeru uloženého trestu okresný súd dodal, že obžalovaný je recidivista, že k jeho prvému odsúdeniu došlo už vo veku 19 rokov, pričom skutku za ktorý je aktuálne stíhaný sa dopustil 4. decembra 2019. Pácha trestnú činnosť minimálne po dobu 18 rokov, pričom iba uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody u neho predstavuje účinnú formu individuálnej prevencie, čo korešponduje s jeho osobnostnou charakteristikou a závermi znaleckého dokazovania znalkyne Mgr. Kataríny Bielikovej. Ďalej okresný súd poukázal na fakt, že sa obžalovaný skutku dopustil necelé tri mesiace po prepustení z výkonu predchádzajúceho trestu odňatia slobody. Z týchto dôvodov bolo podľa názoru okresného súdu nevyhnutné uložiť mu trest na hornej hranici upravenej trestnej sadzby s poukazom na R 30/1975, pričom maximálnu výmeru trestu (teda 8 rokov) mu okresný súd neuložil s prihliadnutím na okolnosti spáchania trestného činu a jeho následky (výška škody, charakter a intenzita použitého násillia). Na výkon uloženého trestu bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

K neaplikovaniu § 47 ods. 2 Tr. zák. okresný súd uviedol, že iba okolnosti nezávislé od vôle obžalovaného (dátum páchania jednotlivých skutkov vo vzťahu k dátumu vyhlásenia rozsudkov súdu prvého stupňa za tieto skutky), ktoré v prípade vyššie uvedených odsúdení mali za následok ukládanie súhrnného trestu a s tým súvisiace zrušenie výrokov o treste predchádzajúcich rozsudkov, mali za následok nemožnosť ukladať trest v zmysle § 47 ods. 2 Tr. zák., teda vo výmere 25 rokov alebo na doživotie. Okresný súd poukázal na ust. § 437 ods. 5 Tr. zák., podľa ktorého sa ust. § 47 ods. 2 vzťahuje

aj na osobu, ktorá bola potrestaná za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ak osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. V tejto súvislosti okresný súd posudzoval možnosť zohľadnenia odsúdenia Okresným súdom Vyškov sp. zn. 1T/93/2004, ktoré bolo uznané rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 2. marca 2006, sp. zn. 4Ntc/1/2006, v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR z 25. apríla 2006, sp. zn. 2To/31/2006, no vo vzťahu k uvedenému odsúdeniu obžalovaný predložil uznesenie Okresného súdu Vyškov z 15. mája 2020, sp. zn. 2Nt/1304/2020, právoplatné 29. mája 2020, ktorým bolo dané odsúdenie zahladené. Navyše v zmysle § 438e Tr. zák. sa na odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie neprihliada, ak nadobudlo právoplatnosť pred 1. januárom 2013.

Taktiež okresný súd posudzoval možnosť zohľadniť odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 16. novembra 2011, sp. zn. 2T/226/2011, právoplatného 16. novembra 2011, ktorým bol obžalovanému za spáchanie zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 7 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia. Výrok o treste naposledy zmieňovaného rozsudku bol v zmysle § 42 ods. 2 Tr. zákona zrušený rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 17. septembra 2014, sp. zn. 2T/115/2014, v spojení s uznesením Krajského

súdu v Trnave z 20. januára 2015, sp. zn. 3To/120/2014, ktorým bol obžalovanému za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov 10 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom strázenia. Okresný súd dodal, že z povahy súhrnného trestu možno podľa jeho názoru vyvodiť záver, že s ohľadom na ukladanie súhrnného trestu v konaní na Okresnom súde Galanta sp. zn. 2T/115/2014 vo vzťahu ku konaniam na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 3T/23/2012 a sp. zn. 2T/226/2011, boli tieto skutky (vo všetkých troch zmieňovaných konaniach) spáchané vo viacčinnom súbehu a uložený súhrnný trest nastúpil na miesto ukladania úhrnného trestu, ktorý by prichádzal do úvahy v prípade ich prejednaní v spoločnom konaní. Na základe uvedeného bol okresný súd toho názoru, že odsúdenie pod sp. zn. 2T/226/2011 nemožno brať do úvahy na účely ukladania trestu v zmysle § 47 ods. 2 Tr. zák. Okresný súd dodal, že kritéria stanovené týmto ustanovením spĺňa výhradne odsúdenie sp. zn. 2T/115/2014, ukladajúce trest za skutky zo všetkých troch zmieňovaných odsúdení. Odsúdenie v aktuálne prejednáwanej trestnej veci teda predstavuje „iba“ druhé odsúdenie spĺňajúce atribúty požadované v § 47 ods. 2 Tr. zák.

Výrok o ochrannom dohľade okresný súd odôvodnil s poukazom na § 76 ods. 2 Tr. zák. s tým, že obžalovaný bol v minulosti už dvakrát vo výkone trestu za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., pričom sa mu opätovne ukladá nepodmienečný trest odňatia slobody. Vzhľadom na jeho osobu, vychádzajúc zo znaleckého dokazovania, ako aj s ohľadom na jeho doterajší život, ktorý odzrkadľuje jeho odpis z registra trestov, nemožno očakávať, že by po prepustení z výkonu trestu viedol riadny život, preto mu v zmysle ust. § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranný dohľad v maximálnej dĺžke, teda 3 roky.

O náhrade spôsobenej škody okresný súd nerozhodoval, pretože poškodená sa na hlavnom pojednávaní vyjadrila, že náhradu za odcudzenú finančnú hotovosť si od obžalovaného neuplatňuje.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa obžalovaný vzdal práva na podanie odvolania, no voči rozsudku zahlásila odvolanie prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len prokurátorka) v neprospech obžalovaného čo do výroku o treste.

Odvolanie odôvodnila osobitným písomným podaním, doručeným okresnému súdu 9. marca 2021.

V odvolaní prokurátorka namietala neaplikáciu ust. § 47 ods. 2 Tr. zák. zo strany okresného súdu. Dôvodila tým, že sám okresný súd poukázal na trestnú minulosť obžalovaného, ktorý bol opakovane odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. rozsudkami Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/226/2011, 3T23/2012 a 2T/115/2014, z čoho podľa nej vyplýva, že obžalovaný bol v minulosti trikrát odsúdený za zločin lúpeže § 188 ods. 1 Tr. zák., ktorý spadá do zoznamu trestných činov, pri ktorých je obligatórne stanovená aplikácia zásady trikrát a dosť, za kumulatívneho splnenia ďalších zákonných podmienok ustanovených v § 47 ods. 2 Tr. zák. V ďalšej časti odvolania prokurátorka citovala ust. § 47 ods. 2 Tr. zák. a rozoberala zákonné podmienky, za ktorých ho je možné aplikovať.

Prokurátorka ďalej v odvolaní uviedla, že okresný súd v napadnutom rozsudku rozoberal uloženie súhrnného trestu a jeho následné zohľadňovanie, čo podľa nej nemá z legislatívneho hľadiska žiadnu oporu v ust. § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré je kogentného charakteru, bez možnosti akéhokoľvek odklonu sa od jeho znenia pričom dala do pozornosti skutočnosť, že zákonodarca v jeho znení nepredpokladal, resp. neumožnil branie do úvahy súhrnného trestu pri posudzovaní počtu trestných činov a odsúdení za ich spáchanie na nepodmienečný trest odňatia slobody. Dodala, že v tejto otázke bol zo strany prokuratúry 29. apríla 2020 kontaktovaný ÚVTOS Leopoldov za účelom presnej identifikácie už vykonaných trestov (hoci aj čiastočne) obžalovaným, a to konkrétne vo vzťahu k jeho odsúdeniam za zločiny lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. V tejto súvislosti bolo zistené, že obžalovaný na základe rozsudku Okresného súdu Galanta zo 16. novembra 2011, sp. zn. 2T/266/2011, právoplatného 16. novembra 2011, ktorým bol uznaný za vinného okrem iného aj zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 7 mesiacov, ktorý vykonával od 23. novembra 2011 do 2. februára 2012 a následne predmetný trest vykonával aj v období od 27. marca 2014 do 20. januára 2015. Ďalej na základe rozsudku Okresného súdu Galanta z 17. septembra 2014, sp. zn. 2T/115/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava z 20. januára 2015, sp. zn. 3To/120/2014, právoplatným 20. januára 2015, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa 188 ods. 1 Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 10 mesiacov, tento vykonával v období od 20. januára 2015 do 21. februára 2017.

Prokurátorka je toho názoru, že u obžalovaného išlo v predchádzajúcom období o spáchanie troch zločinov lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., pričom bol za tieto minimálne dva krát odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, z ktorých v dvoch prípadoch samostatne vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody (aj keď v prvom prípade nepodmienečný trest odňatia slobody vykonal len čiastočne) s dôrazom na to, že oba nepodmienečné tresty odňatia slobody vykonával na báze dvoch od seba navzájom odlišných rozsudkov Okresného súdu Galanta, na základe čoho boli

splnené súčasne splnené všetky zákonné podmienky pre aplikáciu ust. § 47 ods. 2 Tr. zák. Súčasne sa domnieva, že v prípade obžalovaného je splnená aj ďalšia podmienka upravená v ust. § 47 ods. 2 Tr. zák., v zmysle ktorej si uloženie takéhoto trestu musí vyžadovať účinná ochrana spoločnosti a súčasne nie je nádej, že by ho bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov. V tomto smere prokurátorka poukázala na závery znaleckého posudku MUDr. Kataríny Bielikovej, znalkyne z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých, na ktorých znalkyňa zotrvala počas výsluchu i na hlavnom pojednávaní dňa 10. februára 2021, z ktorých vyplýva, že obžalovaný bol opakovane právoplatne odsúdený za krádeže a lúpeže, keď medzi jednotlivými výkonmi trestu bol na slobode spravidla pár mesiacov, vždy zneužíval omamné látky (pervitín) a pod ich vplyvom konal trestnú činnosť. Jeho vôľové schopnosti sú výrazne oslabené a bez autoritatívneho tlaku, resp. dozoru, nie je schopný samostatne dodržiavať všeobecne spoločensky platné mravné a morálne normy a pravidlá. Vzhľadom na jeho štruktúru osobnosti a intelektu, ako aj kriminálnu anamnézu je resocializačná prognóza negatívna. Existuje značné riziko recidívy, nakoľko vôľové schopnosti menovaného sú výrazne oslabené, nemá ochotu k anticípácii. Podľa znalkyne MUDr. Kataríny Bielikovej obžalovaný nebude schopný v budúcnosti dodržiavať akékoľvek pravidlá či normy, jedine pod každodenným autoritatívnym dozorom.

S poukazom na vyššie uvedené prokurátorka v konečnom návrhu žiadala, aby Krajský súd v Trnave postupom podľa § 321 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu, aby ju znovu prejednal a rozhodol.

K dôvodom odvolania prokurátorky sa obžalovaný vyjadril prostredníctvom obhajcu JUDr. Ivana Rendeka písomným podaním doručeným okresnému súdu 22. marca 2021.

Vo vyjadrení uviedol, že s odvolaním nesúhlasí, domnieva sa, že podstatou zásady tri krát je situácia, keď páchatel spácha skutok, za ktorý je potrestaný, následne opätovne spácha rovnaký skutok, za ktorý je potrestaný a až následne, pokiaľ spácha rovnaký skutok, za ktorý už bol dva krát potrestaný, má dôjsť k aplikácii zásady tri krát a dosť. Ide teda o kvalifikovanú recidívu. V jeho prípade síce došlo k spáchaniu viacerých skutkov lúpeže, avšak ešte pred tým, ako bol okresným súdom potrestaný za prvý z nich. Súhlasí zároveň s názorom okresného súdu, že s ohľadom na ukladanie súhrnného trestu v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 2T/115/2014 vo vzťahu ku konaniam na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 3T/23/2012 a sp. zn. 2T/226/2011, boli tieto skutky spáchané vo viacčinnom súbehu a uložený súhrnný trest nastúpil na miesto ukladania úhrnného trestu, ktorý by inak prichádzal do úvahy v prípade ich prejednaní v spoločnom konaní. Z uvedeného dôvodu preto odsúdenie vo veci sp. zn. 2T/226/2011 podľa jeho názoru nemožno brať pre účely ukladania trestu v zmysle § 47 ods. 2 Tr. zák. vôbec do úvahy, pričom relevantné v zmysle kritérií zásady tri krát a dosť je len odsúdenie vo veci sp. zn. 2T/115/2014.

S poukazom na vyššie uvedené v konečnom návrhu žiadal, aby odvolací súd odvolanie zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) riadne predložený na rozhodnutie 26. marca 2021.

Za účelom prejednaní odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 29. apríla 2021. Na verejné zasadnutie sa dostavila prokurátorka krajskej prokuratúry a obhajca obžalovaného. Výsluch obžalovaného bol v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 vykonaný z ÚVV a ÚVTOS Leopoldov prostredníctvom video-konferenčného zariadenia podľa § 61b Tr. por., pričom obhajoba voči tomuto postupu neuplatnila žiadne výhrady. Verejné zasadnutie sa konalo v neprítomnosti poškodenej, ktorá sa napriek upovedomeniu na verejné zasadnutie nedostavila.

Pokiaľ ide o dokazovanie, krajský súd ho na verejnom zasadnutí nedopíňal, lebo žiadne návrhy procesných strán v tomto smere prednesené neboli.

Po prednesení správy o stave vecí so zameraním na otázky, ktoré treba na verejnom zasadnutí riešiť, sa pristúpilo ku konečným návrhom. Prokurátorka zotrvala na písomne podanom odvolaní a dôvodov v ňom uvedených a navrhla podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Obhajca obžalovaného uviedol, že sa pridrižiava písomne podaného vyjadrenia a navrhol odvolanie prokurátorky ako nedôvodné zamietnuť. Obžalovaný sa pridrižal vyjadrenia svojho obhajcu.

Podľa § 315 Tr. por., o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré

v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por., odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Tr. por. ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por., odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd ako súd odvolací na podklade podaného odvolania preskúmal napadnutý rozsudok a zistil, že odvolanie podala prokurátorka ako oprávnená osoba, v zákonom stanovenej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Následne s poukazom na ust. § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal krajský súd zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátorky je dôvodné, aj keď z iných ako ňou prezentovaných dôvodov.

Treba hneď na úvod zdôrazniť, že prokurátorka v zákonom stanovenej lehote zahlásila odvolanie v neprospech obžalovaného len čo do výroku o treste.

Z obsahu jej písomne odôvodneného odvolania je ale evidentne zrejmé, že primárne namieta neaplikovanie ust. § 47 ods. 2 Tr. zák. okresným súdom pri ukladaní trestu obžalovanému, resp. namieta záver okresného súdu, že obžalovaný v súdenom prípade zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. nespáchal za podmienok predpokladaných v ust. § 47 ods. 2 Tr. zák.

Na tomto mieste treba zdôrazniť, že záver, že páchatel spáchal niektorý z trestných činov uvedených v ust. § 47 ods. 2 Tr. zák. za podmienok predpokladaných v tomto ustanovení, je záverom skutkovým, ktorý musí mať základ vo vykonanom dokazovaní oboznámením obsahu súdnych spisov o takých skorších odsúdeniach, ktoré skutkové zistenia je v konečnom dôsledku potrebné uvádzať vo výrokovej časti odsudzujúceho rozsudku (§ 163 ods. 3 Tr. por.), nakoľko sa aj na ne v prípade podania odvolania vzťahuje prieskumná povinnosť odvolacieho súdu, zakotvená v ust. § 317 ods. 1 Tr. por. Tieto skutočnosti síce netvorí základné znaky skutkovej podstaty trestného činu, ale odôvodňujú určitú trestnú sadzbu, a práve preto je potrebné uviesť ich vo výroku o vine odsudzujúceho rozsudku v skutkovej vete v súlade s ustanovením § 163 ods. 3 Tr. por. (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24. októbra 2006, sp. zn. 2 To 55/2006).

Podporne možno poukázať aj na právne závery Stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. júna 2019, Tpj 26/2019, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a

rozhodnutí súdov SR č. 2/2019 pod por. č. 14., podľa ktorých do kategórie faktických okolností tvoriacich súčasť skutkovej vety patria aj skutočnosti, ktoré podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona vyvolávajú použitie osobitnej trestnej sadzby, namiesto použitia sadzby, ktorá je uvedená v kvalifikačne relevantnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, resp. namiesto sadzby iného trestu než trestu odňatia slobody, ktorá z právnej kvalifikácie činu inak vyplýva (§ 47 ods. 2, § 61 ods. 4 a 5 Trestného zákona).

Inak povedané, ak podľa názoru prokurátorky bolo v konaní preukázané, že obžalovaný spáchal v súdenom prípade zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. za podmienok predpokladaných v ust. § 47 ods. 2 Tr. zák., no okresný súd tento záver nesprávne vyhodnotil, potom mala prokurátorka odvolaním nepochybne napadnúť aj výrok o vine, nakoľko ide o záver skutkový, ktorý by inak (ako preukázaný) v zmysle ust. § 163 ods. 3 Tr. por. mal byť súčasťou práve skutkovej vety výroku o vine rozsudku, keďže odôvodňuje použitie inej trestnej sadzby, než je uvedená v ust. § 188 ods. 1 Tr. zák. Nehovoriac o tom, že prokurátorka mala s takto formulovanou skutkovou vetou podať už samotnú obžalobu.

A hoci z písomného odôvodnenia odvolania prokurátorky je evidentne zrejmé, že prokurátorka de facto brojí proti výroku o vine, tak na takéto rozšírenie jej odvolania (oproti odvolaniu zahlásenému na HP) krajský súd už prihliadnuť nemohol, nakoľko k nemu došlo až po márnom uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie odvolania voči rozsudku okresného súdu.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel krajský súd k záveru, že sa skutkovou otázkou, či okresný súd v konaní správne resp. nesprávne vyhodnotil okolnosti odôvodňujúce pri ukladaní trestu obžalovanému aplikáciu ust. § 47 ods. 2 Tr. zák. nemôže bližšie zaoberať, nakoľko sa táto otázka vzťahuje k výroku o vine rozsudku, ktorý v zákonom stanovenej lehote prokurátorkou napadnutý nebol. Inak povedané, z právoplatného výroku o vine rozsudku okresného súdu nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 47 ods. 2 Tr. zák. pri ukladaní trestu obžalovanému. Naopak, skutok opísaný v skutkovej vete výroku o vine rozsudku okresného súdu napíňa všetky zákonné znaky skutkovej podstaty lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., v dôsledku čoho je potrebné obžalovanému ukladať trest v rámci trestnej sadzby, ktorá zodpovedá práve tomuto zákonnému ustanoveniu.

Následne krajský súd preskúmal, či odvolanie prokurátorky zahlásené v neprospech obžalovaného čo do výroku o treste nie je opodstatnené z hľadiska zákonnosti a primeranosti uloženej sankcie, keďže z obsahu odvolania prokurátorky ako celku je zrejmé, že sa v konečnom dôsledku domáha uloženia podstatne prísnejšieho trestu obžalovanému. V tomto smere krajský súd zistil dôvodnosť zahláseného odvolania.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, prokurátorka mu v odvolaní žiadne chyby nevytýkala a krajský súd vlastným prieskumom žiadne pochybenia nezistil. Zo zápisnice z hlavného pojednávania vyplýva, že okresný súd vykonal dokazovanie ohľadom preskúmaného výroku o treste procesne správne a v rozsahu dostatočnom na zákonné a spravodlivé rozhodnutie.

Pokiaľ ide o samotný výrok o treste, krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukládanie trestu.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukládanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Tr. zák., čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'ami.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnené nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

Z uvedených kritérií krajský súd pri posudzovaní zákonnosti a primeranosti uloženej sankcie vychádzal. Pokiaľ ide o druh trestu, správne okresný súd s poukazom na trestnú minulosť obžalovaného skonštatoval, že mu je potrebné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody. Iný druh trestu ani podľa názoru krajského súdu neprichádzal do úvahy.

Okresný súd tiež správne skúmal pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.) a jednu priťažujúcu okolnosť, že už bol za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m) Tr. zák.). Rovnako správne okresný súd zistil, že obžalovaný opätovne spáchal zločin, preto správne aplikoval ust. § 38 ods. 5 Tr. zák. a zvýšil dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu, v dôsledku čoho obžalovanému ukladal trest odňatia slobody v rozpätí trestnej sadzby od 5 rokov 6 mesiacov do 8 rokov.

Pokiaľ ale ide o okresným súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, tento nepovažoval krajský súd za primeraný predovšetkým osobe obžalovaného, ale ani okolnostiam prípadu, ktoré sa (navzdory názoru okresného súdu) ničím nevymykali (či už intenzitou použitého násillia alebo spôsobenou škodou) od iných lúpeží právne kvalifikovaných podľa ust. § 188 ods. 1 Tr. zák.

Krajský súd za stavu veci a zákonu zodpovedajúci, primeraný a spravodlivý považuje nepodmienečný trest odňatia slobody uložený na samej hornej hranici 8 rokov, keďže v osobe obžalovaného ide o nenapraviteľného recidivistu násilnej a majetkovej trestnej činnosti, ktorý v zmysle záverov znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých MUDr. Bielikovej nedokáže bez autoritatívneho dohľadu dodržiavať právne predpisy, pričom znalkyňa v tomto smere nepredpokladá u neho žiadne zlepšenie.

Správne okresný súd poukázal na to, že obžalovaný pácha trestnú činnosť v podstate nepretržite od dovŕšenia plnoletosti, že ho od páchania trestnej činnosti evidentne neodrádzajú ani dlhoročné nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré dosiaľ vykonal. Správne tiež okresný súd akcentoval fakt, že sa obžalovaný súdenej trestnej činnosti dopustil (4. decembra 2019) iba krátko potom, čo (7. septembra 2019) vykonal ďalší viacročný nepodmienečný trest odňatia slobody vo veci Okresného súdu

Galanta sp. zn. 1T/164/2017. Práve s poukazom na tieto skutočnosti je podľa názoru krajského súdu namieste ukladať obžalovanému trest odňatia slobody v jeho maximálnej možnej výmere, pretože len takýto trest obžalovanému, u ktorého prevýchova zjavne nie je možná, zabráni v ďalšom páchaní násilnej a majetkovej trestnej činnosti, čím ochráni majetok iných, no súčasne aj iných odradí od páchania trestnej činnosti, pričom dostatočne vyjadrí aj morálneho odsúdenie jeho konania.

Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, tu krajský súd prevzal z napadnutého rozsudku okresného súdu vecne správny výrok o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák., nakoľko obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním súdeného trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, okrem iných napríklad vo veci Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/164/2017 vykonával súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselné trestné činy krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. a porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pričom trest vykonal 7. septembra 2019.

Výrok o ochrannom dohľade krajský súd nepreskúmaval, nakoľko nebol odvolaním napadnutý.

Vychádzajúc z prezentovaných úvah krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku výrok o treste a spôsobe jeho výkonu a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci rozhodol sám spôsobom uvedeným vo výroku (enunciáte) tohto rozsudku, pretože skutkové zistenia plynúce z dokazovania vykonaného pred okresným súdom to umožňovali.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.